

ALTINCI KISIM : Hükümetin aldığı tedbirler - Yeniçeri ve Sekban çarpışmaları - Sarayın içinde çarpışma - IV. Mustafa'nın idâmı - Alemdar'ın ölü-mü - Üsküdar ve Levent çiftliği baskını - Padişahın sert davranışı - Kadı Paşa'nın idâmı - Çarhacı Paşa'nın entrikaları - Yusuf Paşa'nın sadâreti - Yeniçerilerin son rezaletleri - Behiç Efendi'nin idâmı - Şehrin yeniçerilerden temizlenmesi.

Eser, sürülen ve idâm edilenlerin listesi ile bitmektedir.

Fahri Ç. Derin

İstanbul Üniversitesi Tarih Enstitüsü Dergisi, Sayı 3 (Ekim 1972), İstanbul 1973, 359 s. Fiyatı 40 TL.

21 Eylül 1968 de, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne bağlı olarak, imkânlar nispetinde araştırma ve yayın yapmak, ilmi konferanslar, seminerler ve kollokyumlar düzenlemek, kongrelere katılmak ve sergiler açmak gayesiyle, bir «Tarih Araştırmaları Enstitüsü» kurulmuş ve Enstitü'nün faaliyetlerinden biri olarak yukarıda adı geçen araştırma dergisi yayın hayatına girmiştir. Yine Edebiyat Fakültesi Tarih bölümü öğretim üye ve yardımcıları ile üniversite dışında kıymetli çalışmaları bulunan tarihçilerin yazıları ile yayınlanan *Tarih Dergisi*'nden ayrı olan bu derginin, I. sayısı (Ekim 1970) de, II. sayısı ise (Ekim 1971) 1971 de yayımlanmış idi. Enstitü Yönetim Kurulu tarafından, Cumhuriyetimizin 50. yılına armağan edildiği iftiharla belirtilmiş bulunan derginin 3. sayısı da kezâ, kıymetli ilmi yazılarla yayınlanmıştır. Derginin bu sayısında bulunan yazılar şunlardır: İbrahim Kafesoğlu, *Eski Türk Dini* (s. 1-34); V.J. Parry, *Osmanlı İmparatorluğunda kullanılan Harb Malzemesinin Kaynakları* (s. 35-46). İlk defa, 1967 Temmuzunda, Londra Üniversitesi'ne bağlı The School of Oriental and African Studies'de Orta Doğu İktisat Tarihi ile ilgili olarak tertip edilen konferansta tebliğ olarak sunulmuş ve M.A. Cook «ed.», *Studies in the Economic History of the Middle East*, London 1970, s. 219-229 da yayımlandıktan sonra Salih Özbaran tarafından tercüme edilmiştir); M.C. Şehabeddin Tekindağ, *Ali Fuad Türgeldi'nin Tiran Elçiliği* (s. 47-62); Mücteba İlgürel, *Bahkesir'de Âyanlık Mücadelesi* (s. 63-74); İsmet Miroğlu, *İstanbul Rasathânesine Ait Belgeler* (s. 75-82); Hrand D. Andreasyan, *XIV. ve XV. yüzyıl Türk Tarihine âid ufak Kronolojiler ve Kolofonlar* (s. 83-148, Ermenice yazmalara, müstensihler tarafından eklenmiş, yazıldığı zamanlarda geçmiş mühim vak'alara âid ufak kronoloji ve kolofonlar); Yusuf Halaoğlu, *Mithat Paşa'nın Necid ve havâlisi ile ilgili bir kaç lâyihası* (s. 149-177); M. Münir Aktepe, *Osmanlı Devri İzmir Câmileri Hakkında Ön Bilgi* (s. 178-212); Fahri Ç. Derin, *Yayla İmâmı Risâlesi* (s. 213-272. Kabakçı Mustafa ayaklanması ve Alemdar vak'asından bahseden ve bu isimle tanınmış olan, Veliyüddin Efendi Ktb. Cevdet yazmaları arasında bulunan tarihçenin, notlarla

metin neşri); Ramazan Şeşen, *İmâd al-Din al-Kâtib al-İsfahânî* (s. 273-300. Aynı derginin 2. sayı, s. 75-98 de yayınlanmış olan makalenin devamı).

İbrahim Artuk, *Donanma İâne Madalyası* (s. 301-310), V. Sultan Mehmed Reşat zamanında Osmanlı donanmasının gelişmesi için tertiplenen iâne toplama işinde fevkalâde hizmeti geçenlerle, külliyetli miktarda para verenlere verilmek üzere çıkarılan madalyalar hakkında); Semâvî Eyice, *Tarihî İki Olayla İlgili İki Gravür* (s. 311-318. Varna'nın 1830 da teslimi ile ilgili iki gravür hakkında); Muhibbe Darga, *Hîtit Bayram-Ritualî Metinlerinde Geçen «Etarnu» Hakkında Bir Araştırma* (s. 319-352); Kitâbiyat (353-359).

Fahri Ç. Derin

VAKIFLAR DERGİSİ, Sayı X (Ankara 1973), Metinden hariç 341 resim, 67 plan ve kroki, 47 fotokopi, 21 desen ile 27 levhayı hâvidir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanmakta olan Vakıflar Dergisi'nin X. sayısı da, bilhassa Vakıf, vakıfnâme, vakıf kurumları hakkında ilmi tetkik ve araştırma yazılarını ihtivâ eden zengin bir müderecatla çıkmıştır. Derginin bu sayısında bulunan makaleler şunlardır.

Ord. Prof. Hilmi Ziya Ülken : *Türkiye Tarihinde Sosyal Kuruluş ve Toprak Rejiminin Gelişmesi* (s. 1-62). Araştırmacı, bu yazıda, toprak yönetim ve üretim sistemini, kendi başına değil, içinde bulunduğu sosyal kuruluşun bütün ilişkileri ile ele almak istediğini ve bundan dolayı konunun yalnız bir hukuk ve iktisat konusu olmadığını, sosyal bünye içinde toprak yönetim ve üretimin aldığı şekilleri incelemek istediğini belirtmektedir. Toprak rejiminin kültür ve toplum içinde gördüğü göreve göre ele alınmasını istemekte, Türk toprak rejimi sisteminin, içinde doğduğu Türk sosyo-kültürel kompleksindeki görevi bakımından görülmesine dikkati çekmektedir. Türk Toprak rejiminin gelişmesi konusu, bu görüş açısı ile Türk Sosyo-kültürel bütününün doğuş yeri olan Orta Asya'dan itibaren Osmanlılara kadar incelenmiştir.

Av. Ali Himmet Berki : *903 sayılı Vakıflar Kanun ve Nizamnamesine göre Vakıflar idare usulünün vazife ve mesuliyetleri* (s. 63-65).

Av. Ali Himmet Berki : *Vakıf nasıl yapılır*, (s. 66-70), (Şekli, lüzumu ve ademî lüzumu, idâresi, müteber olan olmayan şartlar).

Prof. Dr. Şâkir Berki : *İmparatorluk ve Vakıf hukukunda Vakıf şartları* (s. 71-78).

Av. Hasan Güneri : *Azınlık vakıflarının incelenmesi* (s. 79-108).

Türk Medenî Kanunu'nun yürürlüğe girmişden önce teşekkül etmiş olan azınlık vakıfları, Devletler Hususî Hukuk kaideleri ile devletler arası anlaş-